

AMERICAN CHAMBER OF COMMERCE IN BULGARIA

АМЕРИКАНСКА ТЪРГОВСКА КАМАРА В БЪЛГАРИЯ
БЯЛА КНИГА
Април 2013 г.

Настоящата Бяла книга съдържа основните принципи, които според Американската търговска камара ще спомогнат за стимулиране на икономическия растеж и увеличаване на конкурентоспособността на българската икономика. Основните предизвикателства пред следващото правителство са бавния икономически растеж и ниската производителност (неефективността), върху които оказва отрицателно влияние застаряващата и свиваща се работна сила. Не само България е изправена пред тези предизвикателства. България обаче трябва да направи повече и то спешно за разрешаването на тези проблеми, за да се гарантира стабилно и задоволително качество на живот за настоящото и следващото поколение. Най-важна може би е необходимостта от действия на правителството с цел гарантиране спрямо бизнеса на намерението за поддържане на доброжелателна и стабилна политическа, икономическа и регулаторна среда.

Предвид горното Американската търговска камара очерта следните основни препоръки:

1. Поддържане на финансовата стабилност;
2. Фокусиране върху икономическия растеж и въвеждане на мерки за стимулиране на местните и чуждестранни инвестиции;
3. Използване на данъчните политики за стимулиране на създаването на работни места;
4. Гарантиране на законодателна и регулаторна прозрачност и предсказуемост;
5. Стимулиране на образованието, предприемачеството и иновациите;
6. Гарантиране на усвояването на средствата от ЕС и международното сътрудничество;
7. Насърчаване на увеличеното кредитиране от страна на банковия сектор;

1. Поддържане на финансовата стабилност/ подобрен фискален механизъм:

- Валутният борд е ключов компонент от доверието на инвеститорите и следва да бъде запазен и подкрепян с подходяща фискална и парична политика, напр. поддържане на задължителни равнища на фискалния и валутния резерв.
- Продължаване на преговорите с ЕС, очаквайки България впоследствие да влезе в еврозоната.
- Преследване на ефективно използване на наличните бюджетни ресурси с цел стимулиране на растежа и създаването на работни места, и подпомагане на силно уязвимото население.
- Увеличаване на прозрачността на фискалните механизми. Цел за 100% електронно управление във фискалните трансакции.

- Ускоряване на процеса на възстановяване на ДДС с цел подобряване на ликвидността за бизнеса.

2. Фокусиране върху икономическия растеж/въвеждане на мерки за стимулиране на местните и чуждестранни инвестиции:

- Реформиране и подпомагане на функционирането на обслужването на едно гише в Българската агенция за инвестиции.
  - Определяне на Българската агенция за инвестиции за агенция на правителствено равнище.
  - Българската агенция за инвестиции следва да поеме ролята на омбудсман, за да гарантира, че правителството изпълнява правните и регулаторни задължения към бизнеса.
  - Централизиране на програми за стимулиране в Българската агенция за инвестиции, които да позволят по-добро използване на съществуващите правителствени и европейски програми.
- Осигуряване на целеви стимули за насърчаване на инвестициите.
  - Стимулите следва да бъдат обвързани с регионални цели или цели в областта на околната среда или работната сила.
  - Правителството следва да установи дългосрочни цели за създаване на минимален брой работни места.
  - Стимули, използвани и за закупуване на машини и оборудване с цел насърчаване на навлизането на инвеститори в трудоемките производства.
  - Стимулите биха могли да са насочени и към научноизследователската и развойна дейност и високотехнологичната индустрия например чрез приспадане на данъци или ускорена амортизация на разходите за научноизследователска и развойна дейност и обучение.
- Осигуряване на добра инфраструктура около индустриалните паркове и икономическите зони.
Пълна дигитализация на имотния регистър и кадастъра и създаване на кадастрални карти за цялата страна.
- Ускоряване на развитието и внедряването на електронното управление и свързаните услуги.

3. Използване на данъчните политики и процедури за стимулиране на създаването на работни места:

- Засилване на капацитета на звеното „Големи данъкоплатци инвеститори” със специализирани и обучени служители, които да следят за данъчните въпроси за инвестициите над определено ниво.
- Запазване на плоския данък от 10% върху доходите на физическите лица и фирмите.
- Прилагане на процедура, позволяваща на данъкоплатците да получат обвързващи решения от приходните органи.
- Подкрепяне на доброволното оповестяване на данъчните декларации.
- Удължаване на сроковете за обжалване.

4. Законодателна и регулаторна прозрачност и предсказуемост:

- Прилагане на Закона за оценка на въздействието на нормативните актове.

- Полагане на усилия за избягване на отрицателните ефекти от новите закони върху бизнеса.
- Въвеждане на минимален задължителен период след внасянето на изменения в законите преди тяхното влизане в сила.
- Гарантиране на съответствие на процесите в областта на обществените поръчки.
  - Гарантиране на строг график и прозрачност в процеса на възлагане на поръчки и използване на средства от ЕС, включително с цел предотвратяване на определянето на рестриктивни условия.
  - Разглеждане на възможността за задължително обучение от европейски и други експерти за физическите лица, участващи в процедури за обществени поръчки.
- Ускоряване на прилагането на сигурни електронни обществени поръчки.

5. Стимулиране на образованието, предприемачеството и иновациите:

Икономическият растеж на България зависи от способността за подпомагане на предприемачите и разпространение на знанията и уменията, необходими за създаването на иновативни компании.

- Подкрепа за фирмите, работещи с образователни институции, напр. чрез стимулиране на студентските стажове в практическа бизнес среда.
- Работа с фирми и стопански камари за въвеждане на образователни програми/ учебни планове, които отговарят на очакванията на бизнеса.
- Създаване на независима агенция с представители на правителството и стопанския сектор с цел насърчаване и подпомагане на предприемачите и стартиращите фирми.
- Увеличаване на заплатите на учителите над средното равнище в публичния сектор.
- Финансиране на образователните институции на базата на:
  - успеваемостта на студентите при полагането на международно признати тестове
  - успеха в кариерното развитие на студентите в тяхната област на обучение
- Разширяване на чуждоезиковото и компютърно обучение в учебния план както на гимназиалното, така и на висшето образование.
- Популяризиране на инициативите за корпоративна социална отговорност, които насърчават и подпомагат предприемачите и стартиращите дружества.

6. Увеличаване на усвояването на средствата от ЕС и международното сътрудничество:

Въпреки ускоряването на темпа на усвояване на средствата от ЕС правителството може да си сътрудничи по-пълноценно с международните организации:

- Разглеждане на възможността за фискални консултации и подкрепа от МВФ и Световната банка, както направиха други страни от ЕС по време на кризата, напр. Полша.
- Използване на Световната банка, ЕБВР и ЕИБ за ключова инфраструктура, включително:
  - Стратегическа подкрепа за ключови държавни дружества, които изискват значително реструктуриране.

- Осигуряване на мобилизиране на безвъзмездни средства. Средствата от ЕС и други източници следва да бъдат обвързани с ключови реформи и съфинансиране от частния сектор.
  - Използване на публично-частно партньорство за развитие на успешна инфраструктура.
- Разработване и изпълнение на единен национален план за насърчаване на инвестициите в енергийна ефективност, свързани със съществуващите програми за предоставяне на безвъзмездни средства.

7. Насърчаване на увеличеното кредитиране от страна на банковия сектор:

- Включване на търговските банки в механизми за съфинансиране с цел подобряване на усвояването на средствата от ЕС.
- Разглеждане на възможността за създаване на стимули за отпускане на кредити за ключови сектори на икономиката.
- Създаване на централизирано кредитно бюро, за да се спомогне за намаляване на кредитния риск.
- Разширяване на използването на сигурни електронни механизми с цел облекчаване на финансовите трансакции.